

DE HAAGSE TIJDEN

Het huis aan de Laan

Pag. 3

Bloemen-Bertha, het Haagse bloemenmeisje

Pag. 5

De Loosduinse schilderskolonie

Pag. 6-7

Haagse geluiden: Hu a/t Hilltops

Pag. 9

De Haagse krant van alle tijden

Winters in het Zuiderpark

In Den Haag ligt het Zuiderpark. In dit grote stadspark van 108 hectare wandelden mijn ouders met mij langs de beeldentuin, in een van de talloze, prachtig aangelegde tuinen met bloeiende Rododendrons. Mijn vader gekleed in een pak, mijn moeder met opgestoken haar en een mooie jurk aan en ik in een enorme kinderwagen, terwijl ik mijn oogjes dicht kneep tegen de zon. Het was het voorjaar van 1950. Het stadspark had ook een zwembad waar ik als meisje in de late jaren vijftig vaak met vriendinnetjes naar toe ging en wij ons vermaakten in het sterk ruikende chloorwater.

Een verkorte route voor auto's en talloze fietspaden door het groen, verbonden de wijken aan de zuidkant met verschillende uitgangen in het westen. Omdat duizenden ambtenaren en kantoorvolk in de jaren zestig en zeventig richting binnenstad fietsten, waar de departementen en kantoorgebouwen lagen, braakte het park elke werkdag duizenden fietsers uit. En op

zondag stond de Troelstrakade vol met geparkeerde auto's en nog meer fietsen wanneer ADO thuis speelde.

In mijn tienertijd vond ik het een saai park maar in de winter, als er sneeuw lag en de gemeentewerkers een paar lagen water lieten bevriezen over de speelweiden, herbergde het Zuiderpark de fijnste schaatsbaan

Ijspret in het Zuiderpark, 1954. Foto: Dienst Stadsontwikkeling en Volkshuisvesting, collectie HGA

op aarde! Op de fiets reed ik na schooltijd naar de ijsbaan in het park, waar ik had afgesproken met schoolvrienden. Wel drie speelweiden lagen te glinsteren en langs de kant lagen veel hoopjes kleding, tassen en schaatsbescherms. Ik had doorlopers en later schuitjes, en

want die vond ik stoerder. Toen mijn voeten op mijn twaalfde jaar waren gegroeid tot maat 40 haalde mijn moeder haar eigen schaatsen tevoorschijn. Glimmend gepoetste, bruine laarsjes met oude kranten erin gepropt om het leer in vorm te houden. De schaatsen waren van een degelijke kwaliteit en bijzonder goed onderhouden.

“Voorzichtig met m'n schaatsen”, zei mijn moeder maar ik vloog de trap aan de Nijkerklaan al af. Eindelijk had ik kunstschaatsen en dat ze bruin waren, nam ik voor lief. Mijn schoenen zette ik op de rand van het ijs, ik trok de schaatsen aan en och, wat ging dat gemakkelijk. Nooit meer de bevroren banden lospeuteren of tussentijds aan een vreemde vragen of hij misschien de banden wilde aantrekken. Ik stond hoger dan op m'n schuitjes en

het leek wat wiebelig, maar al gauw schaatste ik in volle vaart richting mijn klasgenoten.

In die tijd waren de eerste stretchbroeken met een hielband bijzonder populair. Sommige klasgenootjes hadden zo'n broek die in de knieën keurig de stof straktrok. Ik vond zo'n broek prachtig. Enkele meisjes van school stonden in groepjes bijeen. Altijd gekleed naar de laatste mode en dus met een zwarte stretchbroek en witte, glimmende kunstschaatsen. De rand van de schaatsen was bekleed met de omslag van grijze geitenwollen sokken en een lange trui met col completeerde hun outfit. Ze keken naar mijn schaatsen en toen naar elkaar.

Ina Masseling
h.masseling1@upcmail.nl

Vervolg op pagina 2

Ijspret in het Zuiderpark. Foto: Inge van der Meer

van der VLUCHT GLASHANDEL v.o.f.

Loosduinsekade 175
2571 BW 's-Gravenhage
Tel: 070-3603927
info@vd-vlucht.nl
www.glashandel-vandervlucht.nl

OPRUIMING Tot
50% korting
op dames- en heren merkschoenen

Prins Hendrikstraat 132-134
Den Haag
070 - 363 75 19

JOHAN WASSENAAR Johanwassenaar.nl

Samen aan alles gedacht!

UITVAARTVERZORGING J. Henning

070 345 48 10
Dag en nacht bereikbaar
Bautersemstraat 1, Den Haag
www.henning-uitvaart.nl

BRIEVENBUS

De gratis rubriek 'Brievenbus' is een zeer populaire!
Hulp nodig of wilt u een reactie plaatsen?
Mail naar redactie@dehaagsetijden.nl

Klaverjassen in de Wiekslag

Vanaf 9 januari is weer een nieuw klaverjasseizoen gestart in de Wiekslag. Heeft u ook zin om te komen klaverjassen? Wij zijn een klaverjasvereniging die al meer dan 40 jaar bestaat en zijn door verloop van leden op zoek naar nieuwe enthousiaste leden die gezellig een avondje willen komen kaarten. Wij spelers voor ons plezier en zijn dus niet op zoek naar fanatieke en broodkaarters. Er wordt gespeeld volgens het Rotterdams systeem; we spelen drie rondes en tussen de partijen door is er de mogelijkheid om een drankje te nuttigen. Wij kaarten elke maandagavond van 19.00 tot 22.00 uur in De Wiekslag, gelegen in Loosduinen, achter de molen. Mochten u interesse zijn gewekt, kunt u contact met mij opnemen via

telefoonnummer (070) 397 0477 of onderstaand mailadres.
Jan Spaans
janspaansdh@hotmail.com

Vogels in de tuin

Natuurlijk Delfland organiseert op 17 januari van 20.30 tot 21.45 uur een workshop *Vogels in de tuin* en op 21 januari 8.00-9.30 uur een excursie in Delft. De aanleiding is de nationale tuinvogeltelling op 27, 28 en 29 januari; deze workshop is een voorbereiding om daar in eigen tuin deel te nemen. Tijdens de

zoombijeenkomst op 17 januari worden de volgende vragen beantwoord: Welke vogels kan je in je tuin tegenkomen? Hoe herken je deze vogels? Wat kan je doen om je tuin vogelvriendelijker in te richten? Hoe kan je de waargenomen vogels melden? Tijdens de excursie wandelen de deelnemers in Delft door een nieuwbouwwijk om de vogels te herkennen en ook het gebruik van een verrekijker te oefenen. Uiteraard worden vragen van de deelnemers besproken. Vogels ontdekken en bekijken is een activiteit die veel plezier kan opleveren. Vogels horen in onze omgeving, door deze workshop kan je hun leefomgeving aangenamer maken. Na afloop ontvangen de deelnemers een verslag van de workshop. Opgeven kan via medewerkernatuurlijkdelfland@gmail.com

Een lege bladzijde

*Het nieuwe jaar lonkt op maagdelijk wit papier
Reflecties, gedachten en verlangens vertalen
in woorden, die uit de pen langzaam neerdalen
Korte waarneming van een tijdelijk aards passagier*

*Het nieuwe jaar lonkt aan het eind van het havenhoofd
Bij het ochtendgloren, als een schip die de haven verlaat
Bestemming onbekend, toch weet iemand de juiste straat
Aan de einder het licht van een vuurtoren die nimmer dooft*

*Het nieuwe jaar als de geboorte van een prachtig kind
Nog onwetend van wat er de komende maanden gaat gebeuren
Hongerig naar een volle fles, stralende lach en ook triest zeuren
Veilig bij vader achterop, zingend rechtop in de tegenwind*

*Het nieuwe jaar als trotse bewoner van de stad der steden
Verlangend naar de terugkeer van de ooievaar uit het zuiden
Vertrouwd met het zand en het veen en de Haagse geluiden
Kom maar op, gelach, gehuil, en de strijd nooit gemedend*

Cor van Welbergen
Cor.Welbergen@minbzk.nl

Vervolg voorpagina

Daar stond ik met een hobbezak van een broek die slobberend verdween in mijn bruine laarsjes. Niet echt fraai, maar goed, het waren wél kunstschaatsen. Toen ik veertien werd zei mijn moeder: "Deze winter krijg je witte kunstschaatsen." Op mijn verjaarscadeau moest ik wachten tot de winter, maar het vooruitzicht eindelijk erbij te horen en de felbegeerde schaatsen te tonen aan mijn vrienden maakte alles goed.

Die winter van 1963 voelde ik mij de koningin van het ijs. Met de zo begeerde zwarte stretchbroek, grijze sokken en glanzend witte laarsjes met scherp geslepen ijzers schaatste ik over de ondergespoten velden in het Zuiderpark. Ik reed hard, maar kon inmiddels ook sierlijke vormen draaien. Dat de broekmode inmiddels een pied-de-poule ruit had, kon mij niet schelen. Die winter mocht ik voor het

eerst met vriendinnen naar de ondergespoten tennisvelden van Hanenburg die in de Bosjes van Pex lagen. Op de fiets, super stoer met je schaatsen met zwarte beschermers om de ijzers, fietsten wij naar de duinen. In tegenstelling tot de grote weidse schaatsbanen in het Zuiderpark waren in Hanenburg de tennisbanen klein en ondanks dat er snoeren met lichtjes hingen en er liedjes van de Beatles en Roy Orbison klonken, voelde het enigszins benauwd aan.

Luchtfoto Zuiderpark. Foto: Willem Vermeij, Dienst Stedelijke Ontwikkeling, collectie HGA

We schaatsten heel flauwe rondjes terwijl jongens probeerden onze schaatsbeschermers af te pakken. Dat was het spel, want de beschermers werden alleen afgepakt bij de populaire meisjes die gillend achter de jongens aangingen. De beschermers werden dan weer teruggegeven in ruil voor een zoen.

Ik had werkelijk geen enkele pret in dit spel, ik vond het reuze eng, al die knullen die hijgend en met gretige handen om je heen

Ijspret in het Zuiderpark, 1954. Foto: Dienst Stadsontwikkeling en Volkshuisvesting, collectie HGA

schaatsten. Op een of andere manier is die koketterie van het flirten bij mij nooit geland. Zelfs mijn favoriete nummer *The house of the rising sun* van The Animals kon mij niet overtuigen van de nadrukkelijk opgeklopte sfeer. Na een paar keer in Hanenburg was ik deze taferelen nogal zat en ging ik toch liever naar de ondergelopen speelweiden in het Zuiderpark, waar je tenminste hard kon schaatsen.

De winters van vroeger waren streng en langdurend, althans

in mijn ogen. Het Zuiderpark was in de winter een ontmoetingsplek voor velen. Kinderen leerden er schaatsen met een sleetje of stoel voor houvast. Tieners ontmoetten elkaar en schaatsten met veel lawaai en snelheid om elkaar heen en ouderen schaatsten met zwierige krullen over het ijs. Er was genoeg ruimte voor iedereen. Fijne herinneringen koester ik aan die tijd vol ijspret.

Ina Masseling
h.masseling1@upcmail.nl

Uitgeverij De Haagse Tijden
Laan van Meerdervoort 174
2517 BH Den Haag

Ook te volgen via Facebook, Instagram, Twitter en LinkedIn.

Uitgave:

Uw krant is elke twee weken in een oplage van tenminste 65.000 exemplaren gratis af te halen op circa 360 distributiepunten in Den Haag, Zoetermeer, Westland, Delft, Midden-Delfland, Leidschendam-Voorburg, Rijswijk, Pijnacker-Nootdorp en Wassenaar.

Redactie:

De artikelen, verhalen en foto's in onze krant worden aangeleverd door onze lezers. De ingezonden artikelen zullen ook gebruikt worden op de website en onze sociale media kanalen.

Hergebruik van de artikelen en foto's is aan de uitgever. Voor de vaste columnisten geldt een andere regeling. U kunt uw verhaal insturen naar: redactie@dehaagsetijden.nl

Abonnementen

Voor € 75,00 per jaar kunt u de krant in Nederland thuis ontvangen per post. Buiten Nederland ontvangt u de krant voor € 95,00 per jaar. Een abonnement vraagt u aan via de klantenservice.

Alle uitgaves van De Haagse Tijden kunt u terug vinden op de website www.dehaagsetijden.nl/archief

Adverteren

Wilt u ook adverteren in De Haagse Tijden? Vraag naar de mogelijkheden bij Daphne Brückel en bel 070-3607676 of mail naar info@dehaagsetijden.nl

Hoofdredacteur

Sanne Groeneboer
redactie@dehaagsetijden.nl

Vaste auteurs

John Vroom
Marcello & Els
Milja de Zwart
Robert Mindé

Fotografie

De Haagse Tijden heeft de moeite genomen om de rechtmatige eigenaar van de gepubliceerde foto's te vinden. Als u meent de publicatierechten te hebben, kunt u contact opnemen met de uitgever.

Vormgeving

Brückel Reclame BV

Lezersservice

De lezersservice is te bereiken van maandag t/m vrijdag van 10 - 12 uur op: 070 - 345 76 97

Het huis aan de Laan

In het boek *De Stamhouder* vertelt Alexander Münninghoff over zijn bijzondere familiegeschiedenis. Zijn grootvader vertrok omstreeks 1920 naar Letland en bouwde daar een fortuin op. Vanwege de oorlogsdreiging keerde hij in 1939 met zijn gezin terug naar Nederland. Hij kocht in Voorburg een villa aan de Laan van Nieuw Oostende. Auteur Alexander heeft daar een groot deel van zijn kindertijd doorgebracht. Die villa, die de Letse naam 'Briva Latvija' kreeg maar die in de huiselijke kring vaak 'het Huis aan de Laan' werd genoemd, komt meermaals in het boek ter sprake. Al lezende besloep mij de gedachte dat het wel eens om de villa van mijn moeders oudtante Anna kon gaan, waar mijn moeder als kind regelmatig op bezoek is geweest. Toen het boek uit kwam, was mijn moeder al overleden, maar na enig zoekwerk in het familiearchief bleek het inderdaad om dezelfde villa te gaan.

Rechtsboven tante Anna als veertienjarig meisje in 1932

Die oudtante, Anna van Rosendaal (1859-1953), kwam uit een zeer welgestelde Nijmeegse familie. Tot haar 53ste jaar bleef ze ongetrouwd. Zij bezat toen in Nijmegen onder meer negentien huizen die ze verhuurde. In 1912 huwde Anna met de tien jaar jongere weduwnaar Guus Schröder. Guus, die met zijn overleden vrouw op het Seinpostduin in Scheveningen had gewoond, was zelf ook niet onbemiddeld. Het echtpaar liet in Voorburg aan de Laan van Nieuw Oostende een riante villa bouwen. Eind 1916 betrokken ze de nieuwe woning, die toen

nog zeer landelijk gelegen was. De laan was in die tijd nog slechts spaarzaam bebouwd. De villa had een vrij uitzicht op de landerijen, vandaar dat het huis de naam 'Bella Vista' kreeg. Het huis was indertijd gebouwd op een zeer ruime kavel. Als hobby hield Guus er een hoenderfokkerij op na; hij verkocht broedhennen en eieren en adverteerde daar ook mee. Regelmatig viel hij in de prijzen bij wedstrijden van Avicultura.

Rond 1922 kwamen er langzamerhand steeds meer woningen aan de Laan van Nieuw Oostende, de Schröders kregen toen een nieuw huisnummer. Er werd nog steeds slechts aan één zijde gebouwd, aan de andere kant reed de stoomtram naar Den Haag en Scheveningen. Later werd dat een elektrische tram die via de Parkweg ging rijden (de Blauwe tram). Guus en Anna gingen kennelijk een beetje van het leven genieten. Zo waren er regelmatig (muziek)avonden waarbij ze zich vaak met jongere mensen omringden. Anna werd in die tijd vaak Naatje genoemd. Mijn moeder noemde haar echter 'ouwe tante Anna' wanneer ze ons over haar

vertelde. Mamma woonde met haar ouders in de Amalia van Solmsstraat (Bezuidenhout), niet ver van de Laan van Nieuw Oostende en is dikwijls met haar moeder in villa Bella Vista op bezoek geweest.

"Ik heb het als heel bijzonder ervaren dat ik toch een keer thee heb mogen drinken in het huis waar zij als kind regelmatig op bezoek was geweest."

Hoewel Guus tien jaar jonger was, heeft Anna hem ruimschoots overleefd. En dat terwijl ze al vanaf haar vijftigste een stoma had; ze was enkele jaren voor haar huwelijk aan darmkanker geopereerd. Als je je re-

Anna Schröder-van Rosendaal

aliseert dat die operatie met de beperkte medische kennis van meer dan honderd jaar geleden had plaats gevonden, maakt dat het natuurlijk nog extra bijzonder dat zij zo oud is geworden! Guus overleed in 1931, Anna pas in 1953. Omstreeks 1939 is Anna naar Oisterwijk vertrok-

Ik was benieuwd of er destijds een 'eerste steen' was gelegd en heb in 2016 contact gezocht met de bewoners die op hun beurt ook nieuwsgierig waren en mij uitnodigden om wat meer te komen vertellen over de familiegeschiedenis. Mijn achterneef Henk, eveneens nazaat van tante Anna, was daarbij ook aanwezig en heeft enige foto's van de villa mogen maken. Zoekend naar meer gegevens over oudtante Anna en haar 'Huis aan de Laan' ontdekte ik dat de villa Bella Vista dat jaar precies honderd jaar daarvoor was gebouwd (in 1916). Met ons bezoek hebben we er een feestelijk tintje aan gegeven dat de fraaie villa met de opmerkelijke geschiedenis een eeuw oud was. Ik heb het als heel bijzonder ervaren dat ik – jaren na het overlijden van mijn moeder – toch een keer thee heb mogen drinken in het huis waar zij als kind regelmatig op bezoek was geweest. Overigens is het boek *De Stamhouder* verfilmd en wordt door AVRO-TROS als achtdelige serie uitgezonden (de eerste aflevering was op 1 januari 2023 op NPO 1).

Bonnie Spaans-Barkmeijer
bonniespa@telfort.nl

Tante Anna in Nijmegen

Bella Vista

novodent Behandeling aan huis

Een team van prothesespecialisten

Enrico, Martijn, Jasper en John Jellema

Tel: 070-3555790
info@novodent.nl

Valkenboskade 466
2563 JK Den Haag
(Hoek Laan van Meerdervoort
recht t.o. halte tram 3 en 12)

Wij komen **gratis** bij u thuis voor het maken van nieuwe protheses of het corrigeren en repareren van uw huidige protheses. Met onze kennis en vaardigheden kunnen wij u perfect van dienst zijn!

- Voor het maken van nieuwe kunstgebiten
- Pasvormcorrecties en reparaties
- **Gratis** behandeling aan huis
- 75% vergoeding vanuit uw basisverzekering, 25% eigen bijdrage
- Rechtstreekse vergoeding door uw zorgverzekeraar

www.novodent.nl

AUTO HOUTWIJK
sterk in elk merk

45 KM

De stilste brommobiel E-Aixam
100% elektrisch

Maak een proefrit:
070 - 329 70 51
Showroom & verkoop:
Zichtenburglaan 76-82

BOVAG **www.autohoutwijk.nl** **AUTO CREW**

Seniorenhelp Nederland
Meer dan alleen verhuizen...

Vrijblijvende offerte?
BEL: 070 - 306 16 96

Senioren-verhuizing
Volledig verzorgd!

Woning-ontruiming
Huur- en koopwoning

Schilder- en kluswerk
Stofferen en behangen

Spoed-oplevering
Binnen 7 dagen leeg

de beste in VERHUZEN EN ONTRUIMEN
Seniorenhelp Nederland

www.seniorenhelp.com

WELKE TAAL WIL JIJ LEREN?

KIES UIT MEER DAN 25 VERSCHILLENDE TALEN
VAN ARABISCH TOT ZWEEDS

LAAGDREMPELIG, BETAALBAAR ÉN GEZELLIG!

Bekijk in het brede cursusaanbod wat bij jou past:

- Leer (nog beter) een andere taal spreken
- Culturele lezingen
- Tijd voor bezinning met praktische filosofie
- Verschillende creatieve cursussen

WWW.VOLKSUNIVERSITEITDENHAAG.NL

OP ZOEK NAAR EEN UNIEKE GARANTWONING IN DE GROENE WIJKEN ESCAMP OF SEGBROEK?

Kijk ook op onze website voor onze andere seniorenwoningen.

In de wijken Escamp en Segbroek verhuurt WoonZorgcentra Haaglanden (WZH) sociale aanleunwoningen voor 67-plussers aan de Zwaardvegersgaarde, Steenhoudersgaarde en de Stokroosstraat.

WAT BIEDEN WIJ?
De woningen worden verhuurd aan eenpersoonshuishoudens met een inkomen tot € 25.475 of aan tweepersoonshuishoudens met een inkomen tot € 34.575 (prijspeil 2023). De kale huurprijzen liggen tussen de € 500 en € 600 per maand.

WZH kan in de meeste wooncomplexen de complete dienstverlening aan senioren leveren, van de verhuur tot en met de zorgverlening. Kijk ook op onze website voor onze andere seniorenwoningen.

BENT U NIEUWSGIERIG GEWORDEN EN WILT U MEER INFORMATIE?
Bel met Klantbemiddeling Centraal via 070 - 756 16 00 of neem een kijkje op onze website:
www.wzh.nl/garantwoning

WZH
WoonZorgcentra Haaglanden

Een heerlijk huis

Mevrouw Moesman (92) woont in een aanleunwoning op de 3e verdieping van Oeverrand I aan de Zwaardvegersgaarde in de wijk Escamp. 'Een heerlijk huis', zegt ze. 'Twee kamers, een open keuken en een douche. Meer heb ik niet nodig. En een balkon op het zuiden. Daar zit ik graag. En we hebben een prachtige gezamenlijke tuin.'

Mevrouw Moesman woont zelfstandig. Twee keer in de week komt een medewerker van de thuiszorg helpen bij het douchen, verder doet ze alles zelf. Woensdag en zondag komt haar dochter op bezoek en op zaterdag brengt een neef de boodschappen.

Op dinsdag en donderdag eet mevrouw Moesman in het restaurant op de eerste verdieping. 'Lekker eten. Ik houd niet zo van vlees, ik heb liever kip en vis. Daar houden ze rekening mee. Voor de andere dagen neem ik diepvriesmaaltijden uit het restaurant mee. Die warm ik dan zelf op.'

Drie dagen per week gaat ze naar de dagopvang in het Ontmoetingscentrum.

'Het is daar gezellig en ik ben onder de mensen. Vanmiddag hebben we rummikub gespeeld en ik eet er graag een hapje mee.' Vrijdag gaat ze naar de fysio. 'Het koppie is nog goed maar de gewrichten gaan moeilijker. De fysiotherapeut houdt me op de been.'

Om haar pols draagt mevrouw Moesman een alarmknop. 'Als ik erop druk, zijn ze hier in een oogwenk. Dat is een veilig idee als je zo oud bent. Gelukkig is dat nog maar één keer nodig geweest in de tien jaar dat ik hier woon.'

WoonZorgcentra Haaglanden

Bloemen-Bertha, het Haagse bloemenmeisje - deel 2

In de vorige editie van 27 december stond deel 1 van het verhaal over Bertha Gerritsen, beter bekend als Bloemen-Bertha. Wie was zij en waarom waren er zoveel studenten bij haar afscheid op donderdag 13 oktober 1960?

Bloemen-Bertha bij haar woning aan de Parallelweg in 1958. Foto: collectie HGA

Laatste jaren

De jaren na 1945 zijn voor Bloemen-Bertha gloriejaren. In juli 1946 vindt een erepromotie van prins Bernhard plaats aan de Rijksuniversiteit te Utrecht. Na afloop van de plechtigheid biedt Bertha de prins een witte anjer aan. Als in de jaren vijftig in Den Haag bloemenfeesten worden georganiseerd, is Bertha het stralende middelpunt. Hoogtepunt - in oktober 1954 - is haar vijftigjarig jubileum als bloemenverkoopster. Zij ontvangt de eremedaille in brons verbonden aan de Orde van Oranje Nassau. De medaille wordt opgespeld door burgemeester Schokking, die daarvoor van Bertha een hartelijke klapzoen krijgt.

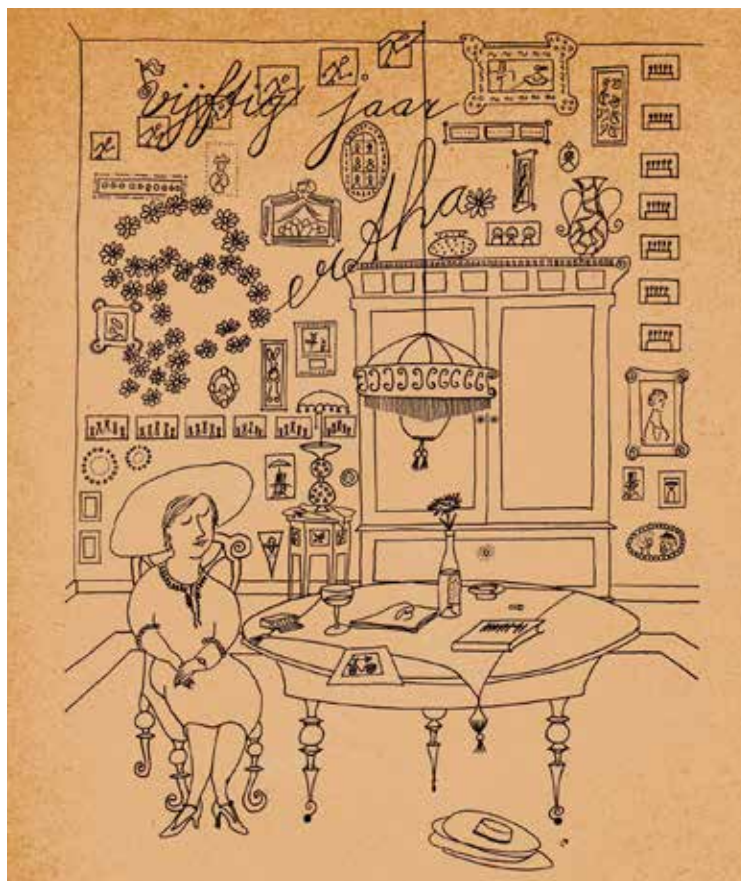
De officiële huldiging vindt plaats in Delft, de stad waar haar bloemencarrière in de studentenwereld begon. Daar wordt haar een ontvangst aangeboden in de studentensociëteit Phoenix. Zij wordt officieel ingehaald met een optocht van koetsen en erwachten. Onder de vele gelukstelegrammen die zij ontvangt, is er ook één van koningin Juliana: "Hartelijk gelukgewenst met Uw gouden jubileum. Ook voor mij behoort Uw aanwezigheid tot de meest vreugdevolle van mijn studententijd."

Van de studenten krijgt zij een hondje dat door Bertha, onder luid gejuich, prof wordt genoemd. Nog belangrijker is dat de studenten en oud-studenten haar een onbezorgde oude dag aanbieden in de vorm van een lijfrente en een huisje aan de Parallelweg. Bertha is dan 67 jaar oud. Het zal nog twee jaar

duren voordat de AOW wordt ingevoerd. Voor oud-studenten die zich waar ook ter wereld bevinden, doet de Wereldomroep verslag van de festiviteiten.

Afscheid

Bertha heeft maar enkele jaren van haar bescheiden huisje aan de Parallelweg mogen genieten. Haar gezondheid gaat achteruit. De duizenden kilometers die zij in haar leven heeft gelopen, eisten haar tol. Het heeft allemaal teveel van haar krachten gevegd en haar voeten willen opeens niet meer. De studenten zorgen ervoor dat Bertha wordt opgenomen in Rusthuis Johanna aan de Johan van Oldenbarneveltlaan. Uit het hele land ontvangt zij brieven en prentbriefkaarten; een bewijs dat men haar niet is vergeten. Zij is vol lof over het rusthuis en verwacht dat zij

Een tekening van Bloemen-Bertha in haar huiskamer, 1954

Burgemeester Schokking speldt Bloemen-Bertha de eremedaille in brons op. Foto: collectie HGA

spoedig weer geheel genezen zal zijn. Helaas mag dat niet zo zijn. Op zondag 9 oktober 1960 overlijdt Bertha, 73 jaar oud.

Haar begrafenis vindt plaats op donderdag 13 oktober. In een met twee paarden bespannen koets wordt Bertha naar de Algemene Begraafplaats gereden. Honderden belangstellenden hebben zich daar verzameld. In een tot in de uithoeken gevulde aula luisteren familieleden en belangstellenden naar de vele sprekers. Zij herdenken Bertha als een vrouw die met haar warmte en vrolijkheid, op zeer aparte wijze kleur wist te geven aan het studentenleven. "Bertha Gerritsen is dood maar zij zal als Bloemen-Bertha blijven voortleven", besloot een van de

sprekers. Onder de tonen van *Jesu, joy of man's desiring* wordt de kist naar het graf gedragen. Bij alle studentenverenigingen hangt die dag de vlag halfstok. Inez van Dullemen (1925-2021) beschrijft in haar boek *Vroeger is dood* uit 1976 dat haar vader - de jurist Mr. Nout van Dullemen (1892-1974) - naar de begrafenis van Bloemen-Bertha gaat. Volgens Inez behoort Bertha tot het anonieme legertje van hospita's, striksters, prostituees en koffievrouwjes die de herenstudenten van dienst zijn. De lezer zal inmiddels begrepen hebben dat dit afbreuk doet aan haar positie binnen de Nederlandse studentenwereld.

Herinneringen aan Bloemen-Bertha

Bertha heeft veel kunstenaars geïnspireerd. Als schildersmodel en later met haar bloemen is zij geportretteerd door veel kunstschilders. Zij bezat onder andere schilderijen en schetsen van Hendrik Haverman (1857-1928) en Toon Kelder (1894-1973). De verblijfplaats hiervan heb ik niet kunnen achterhalen. Wel is bij een brand in de Leidse studentensociëteit Minerva (in december 1959) een schilderij van Bloemen-Bertha verloren gegaan. Van Isaac Israëls (1865-1934) is een schilderij bekend met een bloemenmeisje op de boulevard bij de pier. Omdat Bertha daar het 'alleenrecht' had bloemen te verkopen, is de kans groot dat zij is afgebeeld.

Ook zijn er bij jubilea publicaties over Bertha verschenen. Ter

gelegenheid van haar dertigjarig jubileum in 1934 is door de Delftse studenten het boekje *BERTHA GERRITSEN in bloemen* uitgegeven. Bertha heeft toen alle boekjes van een persoonlijke opdracht voorzien! Twintig jaar later verschijnt *50 jaar Bertha*, waaraan alle Nederlandse studentenverenigingen - van Groningen tot Rotterdam - hebben meegewerkt. Dit zegt wel iets over haar populariteit onder de studenten. Deze publicaties en een groot aantal krantenknipsels zijn de basis van dit artikel.

Bloemen-Bertha wisselprijs, afkomstig van KZ&RV Hollandia

Een unieke herinnering is de Bloemen-Bertha wisselprijs. Deze prijs is in 1928 door Bloemen-Bertha beschikbaar gesteld. Ze wordt jaarlijks uitgereikt door de Koninklijke Zeil- en Roeivereniging Hollandia. Zo blijft met deze uitreiking de herinnering aan Bloemen-Bertha voortleven.

Kees de Raadt
raadtvanleeuwen@ziggo.nl

De Loosduinse schilders

Tussen 1887 en 1892 zijn er enkele kunstenaars in Loosduinen neergestreken die we later verzameld hebben onder de naam 'de Loosduinse schilderskolonie'. Het wonderlijke is dat hier in het door Saskia de Bodt geschreven boek *Schildersdorpen in Nederland* geen aandacht aan wordt besteed. Plaatsen als Laren en Bergen hebben mede bekendheid gekregen omdat hier min of meer hetzelfde plaatsgevonden heeft. Grofweg gesteld in Laren van 1880 tot 1920 en in Bergen van 1910 tot 1930. Voor mij voldoende reden om een artikel over die Loosduinse kolonie te schrijven.

Loosduinen

Tot 1923 was Loosduinen nog een zelfstandige gemeente. De gemeentegrens tussen Den Haag en Loosduinen lag tot 1903 bij de Beeklaan en vanaf dat jaar is de grens opgeschoven naar de Kamperfoeliestraat. Waar komt de naam Loosduinen eigenlijk vandaan? Hier is wel een verklaring voor maar of die helemaal juist is, kan ik niet beoordelen. Oorspronkelijk lag dit dorpje achter de duinen vlak bij zee. De duinen vormden dan ook de zeewering. Door natuurlijke landaanwinning kwam het dorpje steeds verder van de zee af te liggen en daardoor verloren de duinen op die plek hun functie als zeewering. Het was dus geen echte zeewering meer. Een van de vele betekenissen van het woord loos is niet echt, zonder reden. Het werden dus loze duinen en dit zou de naam Loosduinen verklaren.

Rond 1830 besloot een aantal Franse landschapsschilders de grote stad te ontvluchten om in de nabijheid van het dorpje Barbizon in de vrije natuur te gaan werken. Denk aan schilders als Théodore Rousseau en Jean-François Millet, maar

Rozen in glazen vaas, J.E.H. Akkeringa

ook aan de Nederlander Johan Barthold Jongkind. Later werd dit in ons land nagevolgd, ook in Loosduinen. We moeten ons realiseren dat in die tijd de Beeklaan, genoemd naar

de Westerbeek, een landweg was die tussen de polders de Mientpolder en het kleine Veentje doorliep. Los van enkele boerderijen stonden hier nog niet veel huizen. Wanneer je de

Boerderij in de omgeving van Loosduinen, J.E.H. Akkeringa

Beeklaan afliep, kwam je al snel in een duingebied terecht en de toen nog ongerepte natuur trok diverse kunstschilders aan. Op de hoek van de Beeklaan en de Loosduinseweg bevond zich op het adres Beeklaan 2 oorspronkelijk een herberg met de naam Vinkenburg. Deze naam werd

den, kan ik niet met zekerheid zeggen. In de buurt van dit hotelletje woonden ook nog enkele andere kunstenaars. Zo woonde Jan Toorop van 1892 tot 1895 in de villa Libau aan de Beeklaan en ook Theo van Hoytema heeft in Loosduinen gewoond. Via Elseviers Geïllustreerd Maand-

“Johannes schilderde vooral strand- en duintaferelen maar ook prachtige bloemstillevens.”

later veranderd in de Vink en weer later sprak men van Huize Stadwijk. In dit hotelletje annex café en koffiehuis woonde de familie Schrijver en hier hebben enkele kunstenaars voor langere of kortere tijd gewoond.

Ik noem er enkele: Willem de Zwart, George Hendrik Breitner en Johannes Evert Hendrik Akkeringa. Je kon hier een kamer huren en een deel van de bovenverdieping werd als atelier gebruikt. Naast dit hotelletje stonden enkele huisjes die ook verhuurd werden. In een publicatie uit die tijd las ik dat de eigenaar G.J. Schrijver mooie, welgebouwde dochters had maar of dit ook een van de redenen was waarom die kunstenaars daar graag vertoef-

schrift uit 1913 kwam ik iets meer te weten over de manier waarop de kunstenaars te werk gingen. Ik neem een deel hiervan over: “Het nu van alle natuurlijke aantrekkelijkheid ontdane Dekkers- en Teekenduin was vroeger een geliefd verblijf voor schilders en natuurvrienden. Aan den rand der duinweide liggen op eenigen afstand van elkaar, onder de beschutting der hoge zeeduinen, een aantal boerenwoningen. Geen hofstede of men vond er 's zomers in de koestal: veldezeltjes, schilderkisten, schetsboeken, doeken, de laatste soms versch geschilderd aan de wanden hangen. Hier werd geschilderd als de zon ter kimme verrees, tot 's avonds als zij vredig achter den hoogen duinrand verdween.”

Landweg in Loosduinen, Vincent van Gogh 1882. Van Gogh Museum, Amsterdam

rskolonie

Uit een van de brieven die Vincent van Gogh aan zijn broer Theo schreef, blijkt dat ook hij rond 1882 in ditzelfde gebied heeft rondgelopen en aan het strand heeft zitten schilderen. Naast het eerdergenoemde café en koffiehuis van de heer Schrijver waren er nog een tweetal gelegenheden waar de kunstenaars elkaar konden ontmoeten. Het uitspanningsoord Roeilust, waar men roeiboten kon huren, dat aan de Loosdrechtse vaart lag en het artiestenkoffiehuis

van Bart Snoek dat ook aan de Beeklaan lag. Een van de eerste kunstenaars die deze ongerepte omgeving ontdekt had, was J.E.H. Akkeringa en over hem ga ik u iets meer vertellen.

Johannes Evert Hendrik Akkeringa

Johannes is op 17 januari 1861 in Nederlands-Indië geboren in een plaatsje op het eiland Bangka. Zijn vader was mijnbouwkundig ingenieur en zijn Chinees-Javaanse moeder heette

Sariedja. Zijn vader was de uitvinder van de Bankaboer en hij heeft als waardering hiervoor van de zoon van koning Willem II, Prins Hendrik, een gouden horloge gekregen. Johannes had een ouder zusje en een jonger broertje. De vader van Johannes is op jonge leeftijd in 1864 overleden. Een jaar later neemt de zus van zijn vader de zorg over de drie kinderen op zich en in 1866 gaat ze samen met deze kinderen en haar eigen zeven kinderen bij haar vader in Amsterdam wonen. Op 3 juli van dat jaar verhuist ze naar de

Koningstraat 521 in Den Haag. In 1878 wordt Johannes leerling op de Academie van Beeldende Kunsten in Den Haag. Hij gaat dan in de Hobbemastraat wonen op nummer 42 om na enige tijd te verhuizen naar de Barentsstraat 4. In 1883 slaagt hij voor de MO-akte tekenen. Van 1886 tot 1887 woont hij in Rotterdam en hier volgt hij de opleiding aan de Rotterdamse Academie. Hierna komt hij voor korte tijd weer terug naar Den Haag om vervolgens in Loosduinen te gaan wonen in Huize Stadwijk op de Beeklaan. Op 15 september 1892 trouwt hij met zijn nichtje Willemmina Suzanna Reedijk en ze gaan in Den Haag wonen op het adres Kanaal 22. Ze krijgen twee zonen, Leo en Jan.

Beide zoons zijn ook gaan schilderen. Vervolgens zijn ze enkele malen verhuisd naar het Belgisch Park, de Suezkade en de Haringkade. In 1903 verhuist het gezin naar Heeze in Brabant om twee jaar later terug te keren en op de Frankenslag 59 te gaan wonen. Ook hier wonen ze niet lang, want in 1907 wonen ze in de Helmstraat op nummer 15. Drie jaar later laat Johannes een door hemzelf ontworpen buitenatelier bouwen in de duinen van Meijendel. Ik heb helaas de exacte plek waar dit atelier in dit duingebied heeft

gestaan niet kunnen achterhalen, aangenomen dat het er niet meer staat. Wel weet ik dat het een jaar na zijn dood verkocht is. In 1913 gaan ze weer verhuizen en ditmaal naar de Laan van Nieuw-Oost Indië 2 in Voorburg. Hierna verhuizen ze nog drie maal om vervolgens in 1939 in Amersfoort te gaan wonen. Zijn vrouw, ze werd Mien genoemd, is in 1909 overleden en in 1917 is hij getrouwd met Elsje Wilhelmine Enter en drie jaar later wordt hun zoon Evert geboren. Vanaf 1918 was Johannes leraar handtekenen aan de Academie van Beeldende Kunsten in onze stad. Op 12 april 1942 is Johannes Akkeringa in Amersfoort overleden.

Zijn werk

Zijn schilderijen en aquarellen werden niet alleen in ons land maar ook in plaatsen als Boedapest, Buenos Aires, Brussel en Winnipeg verkocht. Hij heeft enkele malen in Pulchri Studio geëxposeerd. Johannes schilderde vooral strand- en duintaferelen maar ook prachtige bloemstillevens. Onlangs kwam een van zijn schilderijen tijdens het Televisieprogramma *Kunst en Kitsch* voorbij en het werd getaxeerd op €25.000.

Carl Doeke Eisma
carleisma@planet.nl

Het boek over J.E.H. Akkeringa, 2010

Wagen op het strand, J.E.H. Akkeringa

Belangenorganisatie EVO, opgericht in de residentie Den Haag

Belangenorganisatie EVO werd in onze residentie opgericht in 1940. De EVO (Algemene Verladere- en Eigenvervoer Organisatie) is op een aantal prominente locaties in Den Haag gevestigd geweest. Omdat ik zelf een groot aantal jaren bij de EVO werkzaam ben geweest in de periode 1963-1997, vind ik het aardig om eens wat meer over deze bijzondere organisatie te vertellen en dan met name over de vele locaties waar EVO in de loop der jaren in Den Haag gehuisvest was.

Daarvoor gaan we eerst terug naar het allereerste begin. In 1938 is het idee ontstaan zich georganiseerd bezig te gaan houden met de eigen vervoer-problematiek, in eerste instantie voor bedrijven met een eigen wagenpark. Op 27 november 1940 vond de officiële oprichtingsvergadering van de EVO plaats in het statige pand aan de Lange Vijverberg 10, met als eerste voorzitter Ir. Johan Philip Korthals Altes. De oprichting was een initiatief van een aantal grote bedrijven, onder andere in de land- en tuinbouw, groothandel en industrie. De organisatie stelde de functie van de logistiek binnen ondernemingen centraal en opereerde daarbij branche-overschrijdend. EVO was daarmee de eerste logistieke belangenbehartiger in Nederland. Eerst alleen voor eigen vervoerders, al vrij snel ook voor de verladers.

In het centrum van Den Haag vond men een unieke locatie aan de Lange Vijverberg 10. Overigens was daar helemaal geen berg te vinden, zelfs geen heuveltje. Waar komt dan die vreemde benaming vandaan? Het eerste gedeelte (vijver), heeft natuurlijk te maken met de Hofvijver. De 'berg' is er ook ooit geweest, namelijk een berg zand die ontstaan is na het uitdiepen van de Hofvijver. Een leuk weetje: zowel het Voorhout als de Vijverberg waren, vooral

Op 7 april 1941 verhuisde de nog jonge EVO naar de Koninginnegracht 61. Foto: EVO archief

De drie panden van EVO 1948 en aangekocht in de jaren '58 en '68. Foto: EVO archief

in de achttiende eeuw, een plek waar homoseksuelen en dames van lichte zeden graag verbleven. Met de inmiddels aangebroken oorlog was er direct al grote belangstelling voor het lidmaatschap. Al snel wijzigde de naam EVO in Algemene Verladere- en Eigen Vervoerders Organisatie. De beschikbare kantoorruimte bleek niet voldoende en eind 1941 werd er verhuisd naar de Koninginnegracht 37.

Langs de Koninginnegracht werd tussen 1828 en 1834 een gracht gegraven. Tijdens het graven van de gracht sprak men over de Koninginnelaan, maar toen de gracht klaar was veranderde dit in Koninginnegracht. Aan beide kanten van de gracht reed vanaf 1870 een tram naar Scheveningen: lijn 9 reed aan de centrumkant en aan de overkant reed de interlokale Blauwe Tram. De huizen aan de overkant werden later afgebroken ten behoeve van het verkeer. Langs de stadskant van de Koninginnegracht werden de eerste huizen gebouwd, veelal in eclectische stijl. Aan de overkant van de Koninginnegracht lag de Haagse Dierentuin, die later naar Wassenaar verhuisde.

Inmiddels waren er 10.000 bedrijven lid van de EVO. De bezetter kwam met maatregelen die niet in het voordeel waren van het bedrijfsleven. Benzine en dieselolie werden bijzonder schaars en later niet meer leverbaar. Gasgeneratoren werden

ingebouwd; apparaten die door verhitte gas winnen uit hout, turf, steenkool of bruinkool. Tijdens de Tweede Wereldoorlog werden veel vrachtauto's omgebouwd om op brandhout te kunnen rijden. Houtgasauto's waren niet zo elegant maar wel efficiënt. Later in de oorlog werden de bedrijfsvoertuigen door de bezetter gevorderd en moest er naar alternatief vervoer worden gezocht. Men was zeer vindingrijk: in de praktijk werden aanhangwagens voorzien van een dissels, ofwel trekstang, en ontstond er paardentractie. In verband met het zwaarwegende eisenpakket van de bezetter nam de druk op het vervoer van goederen toe. Wegens uitbreiding van de dienstverlening verhuisde het kantoor in 1943 naar de Prinsessegracht 11: de teller stond toen al op 16.000 leden. Om nog meer kantoorruimte te verkrijgen, werd het kantoor wederom verplaatst: in juli 1946 werd het pand aan de Koninginnegracht 61 in gebruik genomen.

EVO kantoor ingebruik genomen in 1948 aan de Stadhouderslaan 162. Foto: EVO archief

Stadhouderslaan 162

Na de oorlog kwam het bedrijfsleven weer in volle glorie op gang. Dat leidde tot een forse uitbreiding van de dienstverlening. Een grotere behuizing was dan ook noodzakelijk. EVO was het vele verhuizen zat en ging op zoek naar een vestiging voor lange duur. Dit was geen eenvoudige klus! Er werd een pand gevonden in het voormalig bezette gebied. Na een volledige renovatie werd in april 1948 het kantoorpand aan de Stadhouderslaan 162 betrokken. Tijdens de Tweede Wereldoorlog was een groot deel van deze omgeving Sperrgebied geweest. De Duitsers waren bang voor een invasie vanaf zee en derhalve werd Den Haag onderdeel van de Atlantikwall. Een groot deel van Den Haag en Scheveningen veranderde in een militaire vesting. Ongeveer 130.000 bewoners verlieten onder dwang hun woning. Complete straten, ziekenhuizen, bruggen en parken gingen tegen de vlakte. Daarvoor in de plaats kwam

een aaneengesloten geheel van versperringen en bunkers. Na de oorlog duurde het jaren voor de schade was hersteld.

De leden van de EVO moesten na de oorlog een nieuwe start maken met het wagenpark. Legervoertuigen werden te koop aangeboden. Er ontstond in die tijd de behoefte om een autokeuringsdienst te starten. EVO nam het initiatief en startte de bedrijfsautokeuringsdienst. In november 1947 werd de eerste auto met autotestapparatuur op het Binnenhof in Den Haag getoond aan de toenmalige inspecteur-generaal van het verkeer, Ir. Th. van Marle. De auto technische dienst werd in de jaren uitgebreid met zes medewerkers op het hoofdkantoor en vijftien auto technische deskundigen in de buitendienst. Een landelijk netwerk van auto-inspectie op locatie. Eigenlijk was dit al een voorloper van de jaren later door de overheid ingestelde APK. Op 9 februari 1988 werd de 250.000ste voertuiginspectie verricht te Amsterdam. De autokeuringen werden op vrijwillige basis uitgevoerd, met als doel de verkeersveiligheid te controleren en de onderhoudskosten in het oog te houden.

In de jaren '58 en '68 werden de twee aangrenzende panden/villa's aangekocht door EVO en werd de straatnaam door de gemeente Den Haag gewijzigd van Stadhouderslaan in Rooseveltplantsoen. In 1978 werd in verband met noodzakelijke uitbreiding van de kantoorruimte de keuze gemaakt tussen rigoreus verbouwen of uitkijken naar een locatie voor nieuwbouw. Uiteindelijk werd in november 1979 gekozen voor nieuwbouw aan de Kadelaan in Zoetermeer.

Egbert van der Geest
egbertvandergeest@gmail.com

Vroem, Vroom...

In elke editie van De Haagse Tijden stapt autojournalist John Vroom weer even in een auto die vroeger door Den Haag reed.

Skoda 1100MB

Op de Economische School aan de Waldeck Pyrmontkade, met op de administratie-afdeling de royaal bedeelde juffrouw Bol, hadden we een lerares die in een Skoda 1100MB de Luxe reed. Een zeer opmerkelijke auto voor die tijd, want hij bood veel ruimte voor een prettige prijs.

Maar ja, het bleef een Skoda. Een merk dat door vernietigende testresultaten van het autoblad AutoVisie, met als hoofdredacteur Fred van der Vlugt, een tijdlang van de Nederlandse markt was verdwenen. En inderdaad, het was een typisch Oost-Europees product. In mijn ogen een rauwe auto voor kopers die echt niets om auto's gaven en voor een dubbeltje op de eerste rang wilden zitten om droog van A naar B te rijden. Naar mijn idee dezelfde kopersgroep als van destijds de Lada, maar dat allemaal terzijde. Vergeleken met zijn concurrenten was deze Skoda een flinke vierdeurs Sedan, met een royaal interieur voor vier of vijf volwassenen. Motor achterin en bagage-

ruimte voorin, met als bijzonderheid dat deze 'motorkap' niet aan de voorkant scharnierde maar aan de linkerkant. Ik weet niet wat daar het voordeel van was, maar het was wel opvallend. Ik herinner mij nog dat de tankdop verwerkt was in een verchroomd ornament op het rechterspatbord en ook dat de tochtraampjes bediend werden door een aparte raamslinger in het portier, wat de inbraakveiligheid wel ten goede kwam. Als ik aan deze auto terugdenk, krijg ik echt een koud gevoel. Het dashboard was één grijs, metalen geheel met wat noodzakelijke knoppen en meters. Het stuur stond wat hoog geplaatst, wat een prettige rijhouding onmogelijk

maakte. De voorstoelen waren rechttoe-rechtaan zonder enige support en datzelfde gold voor de achterbank. Alleen de achterbank had iets bijzonders. De zitting en rugleuning waren verdeeld in twee delen. Waarom? Omdat je de zitting omhoog kon klappen, waardoor er opbergruimte ontstond en dat gold ook voor de rugleuningdelen. Ideaal dus voor smokkelaars. Ook opvallend was het dak dat doorliep over de zijanten, zodat je bij het in- en uitstappen regelmatig je hoofd stootte. Rijden met deze Skoda was geen onverdeeld genoegen.

Het dunne stuur en het wat iele pookje vergden weinig kracht en de pedalen voor de koppeling en het gas evenmin, maar voor de onbekrachte remmen was het flink trappen. Sturen was niet al te precies met speling rond de rechttuit-stand. Deze Skoda was een relatief grote auto en parkeren zonder stuurbevestiging was nog wel een dingetje. Wel handig waren de chroomstrips op de bovenkant van de motor- en bagageruimte, waaraan je kon zien waar de auto zo ongeveer ophield. Hoewel het schakelen licht en soepel ging, moest je

toch goed mikken bij de 1 en de 3, want die lagen vrij dicht bij elkaar. De vering van de Skoda was redelijk straf, wat hem wel deed stutten op oneffen wegdek. De wegligging was mede door de lege voorkant niet echt top en ik vermoed dat Fred van der Vlugt hem ook niet recht op de weg hield bij de fameuze zijwindtest in zijn tv-programma. Tjonge, wat een armoe! Dan denk ik voor een wat warmer gevoel toch maar liever terug aan juffrouw Bol...

John Vroom
johnvroom@planet.nl

HAAGSE GELUIDEN

Haagse Geluiden gaat over Haagse muziek, dansgelegenheden, muziekwinkels en platenzaken in de jaren '50, '60 en '70.

Hu a/t Hilltops

Hu a/t Hilltops is een Haagse r&b/ beat band, die van 1965 tot 1967 bestaat uit Werner den Heijer (gitaar), Henk v. Meerbeek (drums), Mike Scholten (bas), Hans (Hu) v.d. Toorn (zang) en Fred de Wilde (zang/ gitaar). Hans is een goede zanger, met veel gevoel voor show. Ooit vertolkt hij in een filmpje de rol van een monster, en die heet Hu. Op zijn veertiende vormt hij het duo The Two Rascals met zijn zusje Jeanine. Zijn eerste

band heet The Crusaders, met onder andere Cees Fisser. Bij toeval komt hij bij de band The Spitfires (Werner, Henk, Fred en Mike) terecht. Deze oefenen in zijn buurt, op de Delftselaan. The Spitfires treden hoofdzakelijk op in gebouw Musica op de Delftselaan en gebouw Modern in de Van Ostadestraat. Hu zingt een nummertje mee, het klikt en Hu a/t Hilltops is een feit. Fred zingt ook en twee zangers in een band is voor die tijd behoorlijk bijzonder. De band wordt bekend en treedt veel op in het Haagse. Wanneer Freddy Haayen ze hoort, voegt hij ze toe aan zijn 'stal', die al bestaat uit onder andere Shoes, Incrowd en natuurlijk Golden Earrings. Binnen korte tijd komen Hu a/t Hilltops om in het werk, treden op in heel Nederland en krijgen een platencontract bij Polydor.

Er verschijnen vier singles, *Cry me a River* die in 1966 op nr. 27 in de Top 40 komt, *Can't you hear me* (1966) die weinig doet, *Something you got*, die in datzelfde jaar nr. 37 van de Top 40 haalt, en ten slotte *Touchin' you is lovin' you* (1966) waar ook weinig mee gebeurt. In 1967 treedt de band op in het Casino samen met The Hilltops Dance Girls, en ze staan onder andere in het voorprogramma van The Kinks. Werner wordt vervangen door Roy v.d. Merwe. De LP *I'll follow you* wordt opgenomen,

en blijkt van een kwalijke kwaliteit. Henk vertrekt naar het buitenland en wordt vervangen door Cesar Zuiderwijk. De laatste single is geproduceerd door Robbie van Leeuwen en dat contact betekent min of meer het einde van de groep. Fred wordt de eerste zanger van Shocking Blue, tot hij in militaire dienst moet en wordt vervangen door Mariska Veres. Cesar gaat naar Livin' Blues en Hu gaat solo verder als Ralph Anderson en behaalt wereldwijd veel succes met bigbands

en grote orkesten. Eind jaren zeventig maakt hij een single met zijn andere zusje Marja, die later bekend wordt als Sugar Lee Hooper. Op de Haagse Beatnach in 1980 treedt Hu op met het nummer *Something you got* met Daddy's Act. Onder luid gejuich verscheurt hij op het toneel zijn zelfgemaakte, witte plastic pak. Korte tijd later richt Fred met de Haagse rock broers Joey Lee & Sammy Lee Chong (onder andere Residental Rockers, Golden Dragons, Golden Shamrocks, King Bees, Secrets en Incrowd) de populaire coverband The Brilloos op. Hu a/t Hilltops hebben begin jaren negentig in de eerste samenstelling een fantastisch optreden in de Locomotion in Zoetermeer. Ondanks het relatief korte bestaan, is Hu a/t Hilltops nog steeds een begrip in Den Haag.

Robert Mindé
romin@ziggo.nl

Zondagochtend-concerten € 16,-

WORLD FORUM THEATER DEN HAAG

Aanvang 11.00 uur

5 februari 2023	Een Koffer Vol Liedjes (Tony Neef, Maaïke Widdershoven, Ruud Bos)
12 maart 2023	ForEverly Brothers - Ode aan the Everly Brothers

DE DOELEN ROTTERDAM

Aanvang 11.00 uur

22 januari 2023	Carel Kraayenhof en Leoni Jansen
12 februari 2023	New Diamonds - Ode aan de Blue Diamonds
5 maart 2023	Franklin Brown & Tiny Little Bigband: Ode aan Tom Jones, Sinatra en andere grootheden

Meer informatie en bestellen via internet of telefonisch:

www.zondagochtendconcerten.nl - 010 4225244

Zin in een mooi concert? Neem dan nu een abonnement op De Haagse Tijden

Ontvang NU tijdelijk 2 kaartjes (t.w.v. €32,-)
cadeau voor het *Zondagochtend-concert*

Weet je nog wel - een koffer vol liedjes zondag 5 februari in World Forum Theater in Den Haag met Ruud Bos, Maaïke Widdershoven en Tony Neef

Alle opsmuk laat het trio los in een knus programma waarin Tony Neef, Maaïke Widdershoven en Ruud Bos totaal zichzelf zijn. Ze vertolken liedjes uit het Nederlands cultureel erfgoed die nooit vergeten mogen worden. Ze ontroeren je, ze laten je schateren, ze laten je verstillen, ze zetten je aan het denken en ze verbazen je. Je zingt ongedwongen mee in een heerlijke sfeer. Kom deze zondagochtend genieten van parels van onder andere Frans Halsema, Robert Long, Benny Neyman, Stef Bos en Toon Hermans.

JA, ik neem een abonnement of geef er een cadeau en ontvang iedere 14 dagen de krant in de brievenbus. Ik maak het bedrag over op NL08 RABO 0129 9222 93 t.n.v. Brückel Reclame BV.

Stuur de bon in een gefrankeerde envelop naar: De Haagse Tijden, Laan van Meerdervoort 174, 2517 BH Den Haag of via www.dehaagsetijden.nl/abonnement

Naam ontvanger: _____

Straat + huisnr.: _____

Postcode + Woonplaats: _____

E-mailadres: _____

☐ Halfjaarabonnement Nederland € 40,00☐ Jaarabonnement Nederland € 75,00☐ Jaarabonnement buitenland € 95,00

Deze actie is alleen geldig voor abonnementen afgesloten tot 24 januari 2023. OP = OP

Eropuit!

Organiseert u een leuke activiteit waar onze lezers blij van worden? Mail uw activiteiten of tips naar info@dehaagsetijden.nl of bel: 070 - 360 76 76

Munten, postzegels, bankbiljetten en ansichtkaarten

Ergens slingeren nog de postzegelalbums van opa op zolder. Waar zijn de munten van pa eigenlijk gebleven? En zijn die ansichtkaarten bestemd voor het oud papier? U bent niet de enige met vragen over een verzameling munten, postzegels, papiergeld, ansichtkaarten of penningen. Daarom houdt de Munten- en Postzegel Organisatie (MPO) elke woensdag een open inloopdag. Wie zijn of haar verzameling deskundig en gratis wil laten beoordelen, kan tussen 10.00 en 16.00 uur terecht bij de MPO, Energieweg 7, IJsselstein, nabij Utrecht. Aansluitend is er desgewenst advies met betrekking tot verkoop of verzekering. Informatie: 030-6063944 of kijk op www.mpo.nl.

Goud, zilver, kunst, curiosa en militaria

In de la ligt nog die gouden ketting van oma. Ergens ligt nog een potje met oude sieraden. Dat oude beeldje of die zilveren miniatuurtjes in de kast, zijn die nog wat waard? En hebben die oude onderscheidingen en militaire spulletjes nog waarde? Allemaal vragen met betrekking tot goud, zilver, kunst en curiosa of militaria. Bezoek eens onze open inloopdag, elke donderdag van 10.00 tot 16.00 uur. U bent dan welkom bij MPO/Heritage op de Energieweg 7 te IJsselstein, vlakbij Utrecht, voor een gratis en vrijblijvende taxatie. Aansluitend krijgt u desgewenst advies met betrekking tot verkoop of verzekering. Voor meer informatie: 030-6063944.

De handen van Penone

Wat maakt het werk van Giuseppe Penone zo poëtisch en tijdloos? Waarom zijn onze zintuigen zo belangrijk om het werk van deze arte-poverakunstenaar te begrijpen? En wat maakt dat je door zijn creatieproces anders gaat kijken naar de natuur, en naar bomen in het bijzonder? Dat ontdek je in de lezing *De handen van Penone*. In de lezing neemt Barbara Bos, Hoofd Tentoonstellingen bij Voorlinden, je mee in het maakproces van de Italiaanse kunstenaar. Naar aanleiding van de tentoonstelling Giuseppe Penone vertelt Barbara bijvoorbeeld over de vroege experimenten van de kunstenaar in de bossen van Piëmont. Ook laat ze je zien welke ambachtelijke vaardigheden hij allemaal inzet om te komen tot zijn tijdloze kunstwerken. Deze lezing wordt twee keer gegeven en na afloop kun je het museum bezoeken.

Wanneer & waar: vr 13 & za 14 jan, 10.00u, Museum Voorlinden, Buurtweg 90 (Wasse-naar)

Meer info via voorlinden.nl

Matenliefde

In het tweede weekend van januari presenteert de Haagse Kunstkring de voorstelling *Matenliefde*, geschreven door Theo Monkhorst en uitgevoerd door de Vlaamse acteur Wim Schelkens. Het betreft een actueel monoloog over een soldaat die terugkeert van het front naar zijn vrouw en zoontje. De soldaat praat met zichzelf over de maten die hij mist, de vrienden die borg voor elkaar stonden, de eenheid die zij vormden. Het conflict met de situatie die hij thuis aantreft, zijn werk, zijn gebrek aan vrienden en zijn vrouw en kind vormt de kern van zijn klacht.

Tegenwoordig wordt het een posttraumatisch stresssyndroom genoemd, maar hij kent die uitdrukking niet, het is zijn leven. *Matenliefde* werd in 2014 ten doop gehouden door de acteur Joop Keesmaat in Pulchri Studio. Het publiek was erg onder de indruk en geroerd. Begin 2022 heeft de Vlaamse acteur Wim Schelkens het in Mechelen op zijn programma gezet onder regie van Willem Verheyden. De auteur Theo Monkhorst heeft besloten deze indrukwekkende uitvoering naar Nederland te halen.

Wanneer & waar: za 14 (20.00u) & zo 15 jan (14.00u), Haagse Kunstkring, Denneweg 64
Meer info via haagsekunstkring.nl

Dancing Pina

Twee spectaculaire dansprojecten laten zien hoe een jonge generatie dansers van over de hele wereld Pina's choreografie herontdekt: de Semperoper Ballet Company in Dresden repeteert Pina's dansopera *Iphigenia in Tauris*, en dansers uit heel Afrika repeteren Pina's ballet *Le Sacre du Printemps* aan de École des Sables in Senegal. Een fascinerende metamorfose: terwijl de dansers van streetdance, klassiek ballet, traditionele en moderne Afrikaanse dans het werk van Pina transformeren, transformeert Pina's choreografie de dansers. Pina leeft!

Wanneer & waar: zo 15 t/m woe 18 jan, Amare, Spuiplein 150
Meer info via amare.nl

Marcello en Els (W)eten Wat Lekker Is

Café Franklin

restaurant - bar - bistro

Stampvol en gezellig!
Als we net na zessen Franklin binnenkomen zit de zaak al helemaal vol met overwegend jonge mensen tussen de dertig en de veertig, merendeels buurtbewoners, zo schatten we in. Het is een heel gezellig en sfeervol ingericht café; gedempt licht en de kaarsen branden. Omdat we zelf ook in de buurt wonen, hebben we deze altijd drukke zaak al talloze malen gepasseerd maar op een of andere manier kwam het er maar niet van om er eens te gaan eten. Maar vanavond zijn we er dan eindelijk en nog wel met zijn drietjes, want onze kleindochter Shera is mee. We worden supervriendelijk ontvangen door de charmante bedrijfsleider Lyan (zie teke-

ning) en krijgen een rond tafeltje in het midden.

Villa Wolf
We beginnen met een rood wijntje en als we horen dat ze een Pinot Noir - een van onze favoriete wijnen - op de kaart hebben staan, is de keuze snel gemaakt. Het is een mooie Pinot van het Duitse wijnhuis Villa

Wolf. Ondertussen bekijken we het menu. Er staan wel tien 'shared starters & bites' op, heel gevarieerd met o.a. oesters, steak tartare, zalm gemarineerd in Gin Tonic, mosselen, ribbetjes maar ook gevulde groene kool. We laten ons voor het voorgerecht verrassen door de chef met een klassieke steak tartare (met truffelmayo en een kwarteleitje) en warm knoflookbrood van de ambachtelijke bakker Meneer Leffers uit Delft. Lekker, een goed begin is het halve werk! Voor het hoofdgerecht kiezen we zelf van de kaart, er is deze avond buiten de kaart om ook Pompoen Wellington. Marcello neemt Franklin's burger, Els gaat de Pork ribs eten en Shera gaat voor een vegetarische bospaddestoelen risotto. De burger is een brioche met een hambur-

ger, bacon en cheddar met als je wilt jalapeños. De ribbetjes zijn een beetje zoet gemarineerd, precies zoals het hoort, en lekker warm en goed gegaard. De risotto met o.a. truffel en rucola is een mooi gerecht en gaat schoon op! Het eten is zondermeer uitstekend, goed op smaak en mooi opgediend. Bovendien zijn het lekker ruime porties. We sluiten af met een perfect knapperige crème brûlée.

Modern Times
Onze complimenten, niet alleen voor de koks maar zeker ook voor de mensen in de bediening. De charmante bedrijfsleider Lyan voor de warme ontvangst en vooral ook voor Kelvin, de man die ons de hele avond met heel veel plezier in zijn werk

heeft bediend. Aan de wand vind je bij Franklin op twee plekken een intrigerende monitor met overduidelijk de plattegrond met tafeltjes. De tafeltjes veranderen van kleur; wanneer en waarom was ons een raadsel. Wij dachten natuurlijk voorgerecht, hoofdgerecht en dessert, maar dat bleek anders te zijn. Kelvin heeft het ons uitgelegd. Modern times dus. Wil je het ook weten? Ga dan zelf maar eens voor een gezellige avond met lekker eten en drinken naar Café Franklin...

Op een rijtje
Café Franklin
Valkenbosplein 24 (je denkt Laan van Meerdervoort...)
070 785 1412
info@cafefranklin.nl
www.cafefranklin.nl
Starters vanaf € 6,75
Mains vanaf € 17,50
Sides vanaf € 3,50
Desserts vanaf € 7,50
Drinks normaal

1

KRUISWOORDPUZZEL

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

54

55

56

57

58

15

5

28

38

54

26

17

33

46

Horizontaal

1 rustig 4 vrouwelijk dier 7 aanwijzend vnw. 9 Japanse gordel 10 namelijk 12 accuraat 14 de oudste 15 baardje 17 wilde haver 18 drinkgerei 19 overeenkomst 21 hetzelfde 24 ik 25 voordat 27 palmriet 29 manwijf 31 Romanum Imperium 32 als gast 33 vaarwel (Fr.) 37 forsgebouwd 40 doctorandus 41 berg op Kreta 42 echtgenoot 43 doopakte 45 Spaanse uitroep 46 bovenste dakrand 48 waterplant 50 laagfrequent 51 padvinder 53 inhoudsmaat 54 soort hert 55 kern 57 echter 58 voormalige Italiaanse munt.

Verticaal

1 mogelijkheid 2 Laus Deo 3 verkeerd 4 kloosteroverste 5 onmeetbaar getal 6 maatstaf 8 standaardmaat 9 gezichtspunt 11 deksel 13 dierengeluid 14 rekenopgave 16 loods 18 pit 20 Turks bevelhebber 22 riv. in Schotland 23 pl. in Frankrijk 26 wandelwagen 28 of iets dergelijks 30 streling 34 plan 35 hevig 36 gewoonte 37 platenspeler 38 loflied 39 oude munt 42 sprookjesfiguur 44 tongstreling 45 voorheen 47 onderofficier 49 ar 51 adviesorgaan 52 vogelverblijf 54 rondhout 56 ter inzage.

Mocht u de oplossingen weten van deze twee puzzels, dan maakt u kans op deze leuke prijs van de Fifties Store! U kunt de oplossingen tot donderdag 19 januari 2023 mailen naar puzzel@dehaagsetijden.nl

Wij feliciteren de winnaars van de vorige editie met de 10 onderzetters van vinyl: *Jan Nolten te Den Haag* *Ineke de Vries te Rijswijk* *Ben van Lith te Den Haag* *Let op! U dient de prijs zelf op te halen bij de Fifties Store.*

Oplossingen vorige editie: **Zweeds puzzel: Oliebollen** **Woordzoeker: Kruisverhoor**

Win een tafeltje - kruk gemaakt met echte vinyl platen

Fifties Store heeft weer een mooie prijs. Dit leuke tafeltje is gemaakt van Recycled Vinyl Records met Metal Chrome Base waardoor er minder afval is voor het milieu t.w.v. € 59,95. Verkrijgbaar bij de Fifties Store, www.fiftiesstore.nl. Namensstraat 73 - 2587 VX Den Haag - 070 3585810

Fifties Store

retro fashion and living

2

SUDOKU

9

7

3

8

4

1

6

5

2

3

7

8

6

5

2

HENNINK
installatietechniek b.v.
TOTAALINSTALLATEUR

Nefit HR Combiketel

Proline Nxt HRC24/CW4

Een mooie ketel met een hoge bedrijfszekerheid. Het is een onderhoudsarme CV-ketel met een zuinige, modulerende pomp.

**TIJDELIJK
VOOR MAAR
€1995,-***
INCL. BTW

**Bel onze experts
voor advies!**

*Aansluiting binnen een meter, rookgasvang-
vang niet meegenomen

BEL VOOR ADVIES
(0900) 0105
(lokaal tarief)

Zinkwerf 45 | 2544 EC | Den Haag | www.hennink.info

Wij werken voor o.a.: Particulieren, bedrijfspanden, winkels & scholen en woningportefeuilles

Gecertificeerd vakmanschap

Wist u dat álle bedrijven die werkzaamheden aan gasverbrandingsinstallaties verrichten vanaf 1 april 2023 gecertificeerd moeten zijn om deze werkzaamheden te mogen (blijven) uitvoeren. Eigenaren van gasverbrandingsinstallaties - zowel particulieren als VVE's, bedrijven en woningbouwcorporaties - zijn vanaf die datum verplicht om voor installatie, reparatie en onderhoud een gecertificeerd bedrijf in te huren.

Bij Hennink Installatietechniek staan veiligheid en vakmanschap sinds jaar en dag hoog in het vaandel. Wij dragen dan ook graag bij aan het eerder signaleren van gevaarlijke situaties en het voorkomen van ongelukken met koolmonoxide. Daarvoor hebben we de afgelopen periode een aantal investeringen gedaan. Volgens de nieuwe wettelijke eisen moeten we aantoonbaar kunnen maken dat onze monteurs vakbekwaam zijn. Daarvoor hebben zij speciale examens moeten afleggen. Daarnaast hebben we onze bedrijfsprocessen moeten inrichten volgens de nieuwe eisen van de wet. En om formeel gecertificeerd te kunnen worden én blijven, moeten wij ons bovendien jaarlijks laten controleren door een certificerende instelling.

Met het inhuren van Hennink Installatietechniek voor installatie, reparatie of onderhoud aan uw gasverbrandingsinstallatie voldoet u per 1 april 2023 aan de wet en bent u dus verzekerd van gecertificeerd vakmanschap.

SONOS

Beleef bioscoopgeluid in je eigen huis

Kom voor een luistersessie naar onze Sonos Experience Store en laat je adviseren over alle Sonos producten. Desgewenst kunt u gebruik maken van de installatiemogelijkheden door ons serviceteam.

de Vries elektro

SINDS 1930 BEELD • GELUID • WITGOED

www.devrieselektro.nl

Emmastraat 10 - Rijswijk - T. 070 390 05 05 - info@devrieselektro.nl

MEUBELSTOFFEERDERIJ LODEWIJK

Al 4 generaties uw Ambachtelijke Meubelstoffeerderij

*Optimale service, garantie en kwaliteit
Wij halen en brengen gratis!*

**Ambachtelijke Meubelstoffeerderij Lodewijk
is er voor uw totale meubelrestauratie.**

Gespecialiseerd in:

- Herstoffering van banken en fauteuils
- Vernieuwing van binnenwerken
- Fauteuils en politoeren
- Leerreparatie
- Antiekrestauratie
- Biezen-, rieten- en rotanstoelen
- Vloerbedekking en gordijnen

Keuze uit méér dan 600 soorten bekledingsstof. Kom langs in onze winkel met uw stoel, fauteuil, of één van onze medewerkers komt bij u langs met onze mobiele winkel waarna we u direct een offerte kunnen doen.

Stoffering Lodewijk (hoofdvestiging)

Reinkenstraat 111 Den Haag - 070-3922344

Voor informatie of een vrijblijvende offerte ons

centrale nummer: **0800-5633945** (gratis)

KVK nummer 7607178

WWW.STOFFERINGLODEWIJK.NL